

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2016/1065 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 27ης Ιουνίου 2016

για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά την αντιμετώπιση των κουπονιών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 113,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽³⁾ προβλέπει κανόνες σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, το φορολογητέο ποσό, το απαιτητό του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και το δικαίωμα έκπτωσης. Ωστόσο, οι εν λόγω κανόνες δεν είναι επαρκώς σαφείς ή πλήρεις ώστε να εξασφαλίζεται συνοχή στη φορολογική αντιμετώπιση των συναλλαγών που αφορούν κουπόνια σε βαθμό που να αποφεύγονται ανεπιθύμητες συνέπειες στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (2) Για να εξασφαλιστεί βέβαιη και ομοιόμορφη αντιμετώπιση, να διασφαλιστεί η συνέπεια προς τις αρχές ενός γενικού φόρου κατανάλωσης ακριβώς ανάλογου προς την τιμή των αγαθών και των υπηρεσιών, να αποφευχθούν οι ασυνέπειες, η στρέβλωση του ανταγωνισμού, η διπλή φορολόγηση ή η μη φορολόγηση και να μειωθεί ο κίνδυνος της φοροαποφυγής, απαιτούνται ειδικοί κανόνες που να εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση των κουπονιών από πλευράς ΦΠΑ.
- (3) Δεδομένων των νέων κανόνων για τον τόπο παροχής τηλεπικοινωνιακών, ραδιοηλεκτρονικών και ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2015, πρέπει να βρεθεί κοινή λύση για τα κουπόνια ούτως ώστε να αποφευχθούν αναντιστοιχίες σχετικά με κουπόνια που διανέμονται μεταξύ των κρατών μελών. Προς τούτο, καθίσταται απαραίτητο να θεσπιστούν κανόνες που θα διασαφηνίζουν την αντιμετώπιση των κουπονιών από πλευράς ΦΠΑ.
- (4) Οι εν λόγω κανόνες καλύπτουν μόνο τα κουπόνια που χρησιμοποιούνται για εξαργύρωση έναντι παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών. Ωστόσο, οι κανόνες αυτοί δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται στα μέσα που παρέχουν στον κάτοχο δικαίωμα για έκπτωση κατά την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών αλλά όχι δικαίωμα για λήψη των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών.
- (5) Οι διατάξεις που αφορούν τα κουπόνια δεν θα πρέπει να οδηγήσουν σε καμία αλλαγή όσον αφορά την αντιμετώπιση από πλευράς ΦΠΑ των εισιτηρίων μέσων μεταφοράς, των εισιτηρίων εισόδου σε κινηματογράφους και μουσεία, των γραμματοσήμων και παρόμοιων περιπτώσεων.
- (6) Για να προσδιοριστεί σαφώς τι θεωρείται ως κουπόνι για σκοπούς ΦΠΑ και για να διακρίνονται τα κουπόνια από τα μέσα πληρωμής, είναι αναγκαίο να δοθεί ένας ορισμός για τα κουπόνια, τα οποία μπορεί να έχουν υλική ή ηλεκτρονική μορφή, που να αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά τους, ιδίως τη φύση του δικαιώματος που εμπεριέχει το κουπόνι και την υποχρέωση αποδοχής του ως ανταλλάγματος για την παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών.

⁽¹⁾ ΕΕ C 45 της 5.2.2016, σ. 173.

⁽²⁾ ΕΕ C 11 της 15.1.2013, σ. 27.

⁽³⁾ Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1).

- (7) Η αντιμετώπιση από πλευράς ΦΠΑ των συναλλαγών που σχετίζονται με κουπόνια εξαρτάται από τα ειδικά χαρακτηριστικά του κουπονιού. Συνεπώς, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ των διαφόρων ειδών κουπονιών και η διάκριση αυτή πρέπει να συμπεριληφθεί στη νομοθεσία της Ένωσης.
- (8) Όταν η αντιμετώπιση από πλευράς ΦΠΑ της σχετικής παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών μπορεί να προσδιοριστεί με βεβαιότητα ήδη από τη στιγμή έκδοσης ενός κουπονιού συγκεκριμένου σκοπού, ο ΦΠΑ θα πρέπει να χρεώνεται σε κάθε μεταβίβαση, συμπεριλαμβανομένης και της έκδοσης του κουπονιού συγκεκριμένου σκοπού. Η πραγματική παράδοση των αγαθών ή η πραγματική παροχή των υπηρεσιών έναντι κουπονιού συγκεκριμένου σκοπού δεν θα πρέπει να θεωρείται ως ανεξάρτητη συναλλαγή. Όσον αφορά τα κουπόνια πολλαπλών σκοπών, πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο ΦΠΑ θα πρέπει να χρεώνεται κατά τη στιγμή της παράδοσης των αγαθών ή της παροχής των υπηρεσιών που αφορά το εκάστοτε κουπόνι. Υπό αυτό το πρίσμα, προηγούμενες μεταβιβάσεις κουπονιών πολλαπλών σκοπών δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε ΦΠΑ.
- (9) Όσον αφορά τα κουπόνια συγκεκριμένου σκοπού που ενδέχεται να φορολογηθούν κατά τη μεταβίβαση, συμπεριλαμβανομένης και της έκδοσης του κουπονιού συγκεκριμένου σκοπού, από υποκείμενο σε φόρο που ενεργεί εξ ιδίου ονόματος, κάθε μεταβίβαση, συμπεριλαμβανομένης και της έκδοσης του κουπονιού, θεωρείται ως παράδοση των αγαθών ή παροχή των υπηρεσιών που αντιπροσωπεύει το κουπόνι συγκεκριμένου σκοπού. Ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο στην περίπτωση αυτή οφείλει να καταβάλει τον ΦΠΑ που αντιστοιχεί στο αντάλλαγμα που έλαβε για το κουπόνι συγκεκριμένου σκοπού σύμφωνα με το άρθρο 73 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ. Από την άλλη πλευρά, όταν κουπόνια συγκεκριμένου σκοπού εκδίδονται ή διανέμονται από υποκείμενο στον φόρο που ενεργεί εξ ονόματος άλλου προσώπου, ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο δεν θεωρείται ότι συμμετέχει στη σχετική παράδοση ή παροχή.
- (10) Μόνον οι υπηρεσίες διαμεσολάβησης ή η διακριτή παροχή υπηρεσιών —όπως π.χ. οι υπηρεσίες διανομής ή προώθησης— υπόκεινται στον ΦΠΑ. Ως εκ τούτου, όταν ένας υποκείμενος στον φόρο που δεν ενεργεί εξ ιδίου ονόματος λαμβάνει χωριστό αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση του κουπονιού, το εν λόγω αντάλλαγμα θα πρέπει να φορολογείται σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες ΦΠΑ.
- (11) Όσον αφορά τα κουπόνια πολλαπλών σκοπών και προκειμένου να εξασφαλιστεί ο σωστός υπολογισμός του ποσού ΦΠΑ που καταβάλλεται για τα κουπόνια πολλαπλών σκοπών στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ επί της σχετικής παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών χρεώνεται μόνον κατά την εξαργύρωση, θα πρέπει, με την επιφύλαξη του άρθρου 73 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, ο παραδίδων τα αγαθά ή ο παρέχων τις υπηρεσίες να υπολογίζει τον ΦΠΑ επί του ανταλλάγματος που κατεβλήθη για το κουπόνι πολλαπλών σκοπών. Ελλείψει τέτοιων διευκρινίσεων, η φορολογητέα αξία πρέπει να είναι ίση με τη χρηματική αξία που αναγράφεται στο ίδιο το κουπόνι πολλαπλών σκοπών ή στη σχετική τεκμηρίωση, μειωμένη κατά το ποσό του ΦΠΑ που αφορά τα παραδιδόμενα αγαθά ή τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Στις περιπτώσεις όπου ένα κουπόνι πολλαπλών σκοπών χρησιμοποιείται μερικώς για την παράδοση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, η φορολογητέα αξία πρέπει να είναι ίση με το αντίστοιχο μέρος του ανταλλάγματος ή της χρηματικής αξίας, μειωμένο κατά το ποσό του ΦΠΑ που αφορά τα παραδιδόμενα αγαθά ή τις παρεχόμενες υπηρεσίες.
- (12) Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα κουπόνι πολλαπλών σκοπών δεν εξαργυρώνεται από τον τελικό καταναλωτή κατά τη διάρκεια της περιόδου ισχύος του και το αντάλλαγμα που λαμβάνεται για το κουπόνι αυτό παρακρατείται από τον πωλητή.
- (13) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η απλούστευση, ο εκσυγχρονισμός και η εναρμόνιση των κανόνων για τον ΦΠΑ που εφαρμόζονται στα κουπόνια δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύναται συνεπώς να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας ως έχει στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.
- (14) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα, τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα εξηγείται η σχέση μεταξύ των συστατικών στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων μερών των πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι δικαιολογημένη.
- (15) Οι διατάξεις σχετικά με την αντιμετώπιση των κουπονιών από πλευράς ΦΠΑ θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο για τα κουπόνια που εκδίδονται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2018 και δεν θίγουν το κύρος της νομοθεσίας και της ερμηνείας που έχουν υιοθετηθεί προγενέστερα από τα κράτη μέλη.
- (16) Η οδηγία 2006/112/ΕΚ θα πρέπει συνεπώς να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 2006/112/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

1) Στον τίτλο IV παρεμβάλλεται το ακόλουθο κεφάλαιο:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Κοινές διατάξεις για τα κεφάλαια 1 και 3

Άρθρο 30α

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ισχύουν οι εξής ορισμοί:

- 1) Ως “κουπόνι” νοείται ένα μέσο για το οποίο υπάρχει υποχρέωση αποδοχής του ως ανταλλάγματος ή μέρους ανταλλάγματος για μια παράδοση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών και όπου τα αγαθά που θα παραδοθούν ή οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν ή οι ταυτότητες των ενδεχόμενων προμηθευτών αναγράφονται είτε στο ίδιο το μέσο είτε στη σχετική τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των όρων και των προϋποθέσεων χρήσης αυτού του μέσου.
- 2) Ως “κουπόνι συγκεκριμένου σκοπού” νοείται ένα κουπόνι, όταν ο τόπος παράδοσης των αγαθών ή παροχής των υπηρεσιών που αφορά το κουπόνι και ο ΦΠΑ που οφείλεται για τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες είναι γνωστά κατά τον χρόνο έκδοσης του κουπονιού.
- 3) Ως “κουπόνι πολλαπλών σκοπών” νοείται ένα κουπόνι διαφορετικό από το κουπόνι συγκεκριμένου σκοπού.

Άρθρο 30β

1. Κάθε μεταβίβαση κουπονιού συγκεκριμένου σκοπού που πραγματοποιείται από υποκείμενο στον φόρο ο οποίος ενεργεί εξ ιδίου ονόματος θεωρείται ως παράδοση των αγαθών ή παροχή των υπηρεσιών που αφορά το κουπόνι. Η πραγματική παράδοση των αγαθών ή η πραγματική παροχή των υπηρεσιών έναντι κουπονιού συγκεκριμένου σκοπού, το οποίο γίνεται αποδεκτό από τον προμηθευτή ως αντάλλαγμα ή μέρος ανταλλάγματος δεν θεωρείται ως ανεξάρτητη συναλλαγή.

Όταν μια μεταβίβαση κουπονιού συγκεκριμένου σκοπού διενεργείται από υποκείμενο στον φόρο που ενεργεί εξ ονόματος άλλου υποκειμένου στον φόρο, η μεταβίβαση αυτή θεωρείται ως παράδοση των αγαθών ή παροχή των υπηρεσιών με τα οποία σχετίζεται το κουπόνι, πραγματοποιούμενη από τον άλλο υποκείμενο στον φόρο εξ ονόματος του οποίου ο υποκείμενος στον φόρο ενεργεί.

Εάν ο προμηθευτής αγαθών ή υπηρεσιών δεν είναι ο υποκείμενος στον φόρο που, ενεργώντας εξ ιδίου ονόματος, εξέδωσε το κουπόνι συγκεκριμένου σκοπού, ο εν λόγω προμηθευτής θεωρείται, παρ' όλα αυτά, ότι έχει προμηθεύσει τα αγαθά ή έχει παράσχει τις υπηρεσίες που αφορά το εν λόγω κουπόνι στον εν λόγω υποκείμενο στον φόρο.

2. Η πραγματική παράδοση των αγαθών ή η πραγματική παροχή των υπηρεσιών έναντι κουπονιού πολλαπλών σκοπών που γίνεται αποδεκτό ως αντάλλαγμα ή μέρος ανταλλάγματος από τον προμηθευτή υπόκειται σε ΦΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 2, ενώ κάθε προηγούμενη μεταβίβαση του εν λόγω κουπονιού πολλαπλών σκοπών δεν υπόκειται σε ΦΠΑ.

Όταν ένα κουπόνι πολλαπλών σκοπών μεταβιβάζεται από έναν υποκείμενο στον φόρο διαφορετικό από τον υποκείμενο στον φόρο που διενεργεί τη συναλλαγή που υπόκειται στον ΦΠΑ σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, οποιαδήποτε παροχή υπηρεσιών που μπορεί να προσδιοριστεί, όπως π.χ. υπηρεσίες διανομής ή υπηρεσίες προώθησης, υπόκειται σε ΦΠΑ.»

2) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 73α

Με την επιφύλαξη του άρθρου 73, η φορολογητέα αξία της παράδοσης αγαθών ή της παροχής υπηρεσιών που πραγματοποιείται έναντι κουπονιού πολλαπλών σκοπών πρέπει να είναι ίση με το αντάλλαγμα που έχει καταβληθεί για το κουπόνι ή, ελλείψει στοιχείων σχετικά με το εν λόγω αντάλλαγμα, με τη χρηματική αξία που αναγράφεται στο ίδιο το κουπόνι πολλαπλών σκοπών ή στη σχετική τεκμηρίωση, μειωμένη κατά το ποσό του ΦΠΑ που αναλογεί στα παραδιδόμενα αγαθά ή τις παρεχόμενες υπηρεσίες.»

3) Στον τίτλο XV παρεμβάλλεται το ακόλουθο κεφάλαιο:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2α

Μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή νέας νομοθεσίας

Άρθρο 410α

Τα άρθρα 30α, 30β και 73α εφαρμόζονται μόνο για τα κουπόνια που εκδίδονται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Άρθρο 410β

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 το αργότερο, η Επιτροπή, με βάση πληροφορίες που λαμβάνει από τα κράτη μέλη, υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας όσον αφορά την αντιμετώπιση των κουπονιών από πλευράς ΦΠΑ, ιδιαιτέρως όσον αφορά τον ορισμό των κουπονιών, τους κανόνες ΦΠΑ σχετικά με τη φορολόγηση των κουπονιών στην αλυσίδα διανομής και τα κουπόνια που δεν εξαργυρώνονται, συνοδευόμενη εφόσον χρειάζεται από κατάλληλη πρόταση για την τροποποίηση των σχετικών κανόνων.».

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, έως την 31η Δεκεμβρίου 2018 το αργότερο, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από την 1η Ιανουαρίου 2019.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των βασικών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που καλύπτει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 27 Ιουνίου 2016.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M.H.P. VAN DAM